

‘Nudging’ op de winkelvloer om de vraag naar biologisch te stimuleren
Een rapport van Bionext

Campagne gefinancierd met steun van de Europese Unie

Inzetten op gedragsverandering door middel van nudging op de winkelvloer

Vaker kiezen voor biologische producten vraagt om **gedragsverandering**. Hoewel consumenten doorgaans positief staan tegenover biologische voeding, blijkt uit onderzoek dat ze vaak toch voor alternatieven kiezen als het erop aankomt.

In 2022, 2023 en 2024 werden er innovatieve nudgingexperimenten uitgevoerd in Nederlandse supermarkten.

Het doel was om te onderzoeken welke technieken daadwerkelijk gedragsverandering teweegbrengen en de verkoop van biologische producten stimuleren. Deze experimenten maken deel uit van een promotiecampagne die bestaat uit een nudgingcampagne en een publiekscampagne.

Dit rapport biedt inzicht in het consumentengedrag in Nederland, een overzicht van de campagneflow, en een uitgebreid overzicht van de nudgingexperimenten en de bijbehorende

resultaten. In dit rapport worden de nudgingexperimenten besproken die uitgevoerd werden tussen **september 2022 t/m oktober 2024**.

Het rapport is onderdeel van **Nudging Organic** - een driejarig project dat zich richt op het stimuleren van de vraag naar biologische producten en het vergroten van het vertrouwen in en de herkenbaarheid van het Europese biologische keurmerk. In de vorm van verschillende (promotie)campagnes wordt het project uitgerold in Finland, Zweden, Nederland en Vlaanderen.

1. Consumentengedrag
2. Nudgingtechnieken
3. Nudginginterventies
4. Conclusies

1. Consumentengedrag

Campagne gefinancierd met steun van de Europese Unie

Inzichten in het consumentengedrag

In het eerste deel van het rapport worden inzichten over het consumentengedrag en hun voorkeuren gepresenteerd.

Deze inzichten zijn gebaseerd op onder andere de resultaten uit de consumentenonderzoeken uitgevoerd door I&O en GFK (Yougov), enquêtes op de winkelvloer en inzichten vanuit de sector.

Uit deze onderzoeken werden 3 belangrijke inzichten geïdentificeerd:

- De consument is zich niet bewust van de voordelen van biologisch.
- De consument associeert bio met 'duur'. Dit blijft de voornaamste reden om niet voor bio te kiezen.
- De herkenbaarheid van en het vertrouwen in het biologisch keurmerk kan beter.

1. De consument is zich niet bewust van de voordelen van biologisch

Uit recente consumentenbevestigingen, verricht in 2022 en 2023, blijkt opnieuw dat er een kloof bestaat tussen de prioriteiten die consumenten aangeven bij het boodschappen doen en de daadwerkelijke voeding die zij consumeren.

Zoals eerder onderzoek al aantoonde, blijkt duidelijk dat consumenten biologische producten niet associëren met de meerwaarde van biologisch.

De grafieken op volgende pagina's illustreren duidelijk dat **consumenten biologisch niet in verband brengen met de meerwaarde van biologische productie**. Waarden zoals dierenwelzijn, duurzaamheid, controle, productie zonder chemische bestrijdingsmiddelen en zonder onnodige toevoegingen staan hoog op de lijst van prioriteiten. Tegelijkertijd bungelt biologisch onderaan de lijst van twaalf genoemde toegevoegde waarden.

De conclusie is dat er een aanzienlijke kloof in

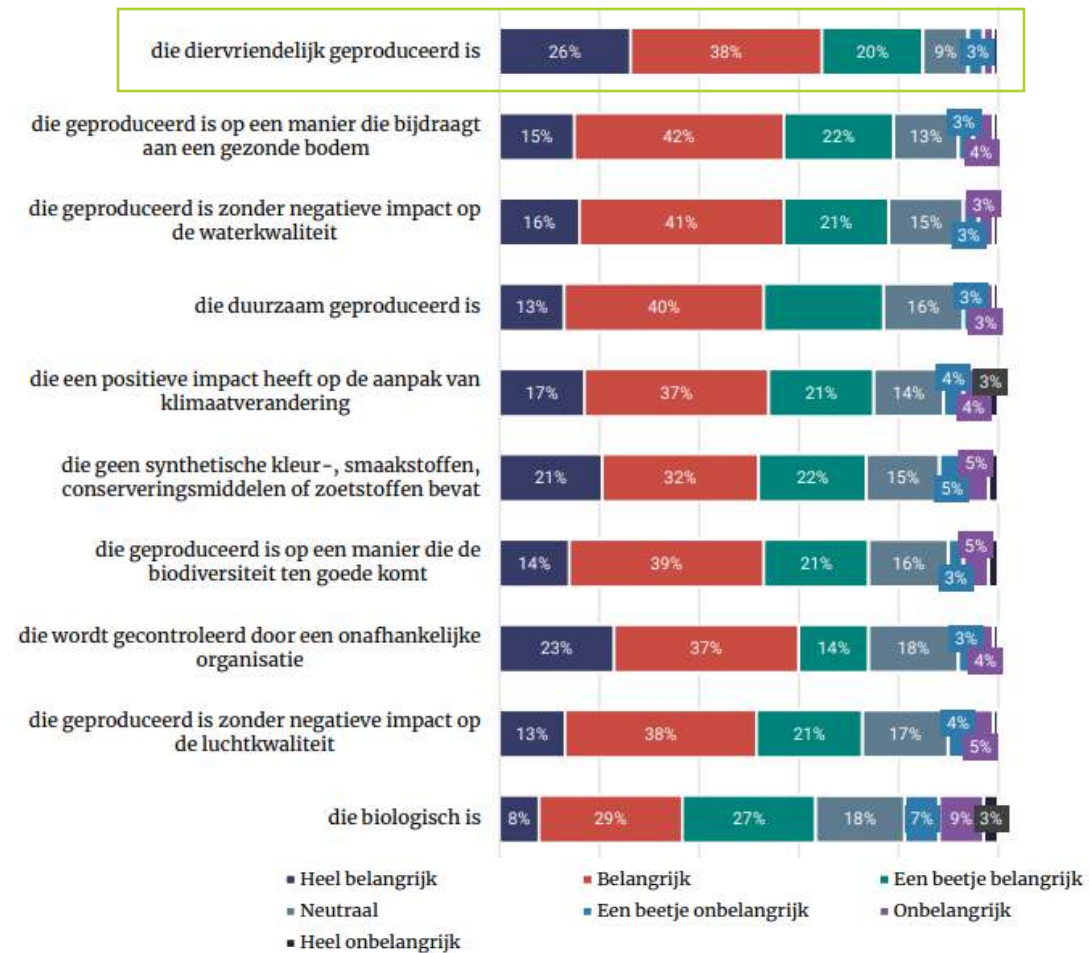
kennis bestaat onder consumenten. Velen zijn zich eenvoudigweg niet bewust van het feit dat de meerwaarde van biologisch voedsel overeenkomt met aspecten die zij zelf hoog waarderen, zoals duurzaamheid, goed dierenwelzijn en teelt zonder onnatuurlijke chemische bestrijdingsmiddelen.

Onderzoek toont aan dat consumenten meer geneigd zouden zijn om biologische producten te kopen als ze goed geïnformeerd zijn over de voordelen ervan, zie volgende grafieken.

Grafiek 1: Wanneer u voedingsmiddelen koopt, hoe belangrijk zijn volgende aspecten dan voor u?

De consument geeft aan dat diervriendelijke productie het belangrijkste aspect is bij de aankoop van voedingsmiddelen.

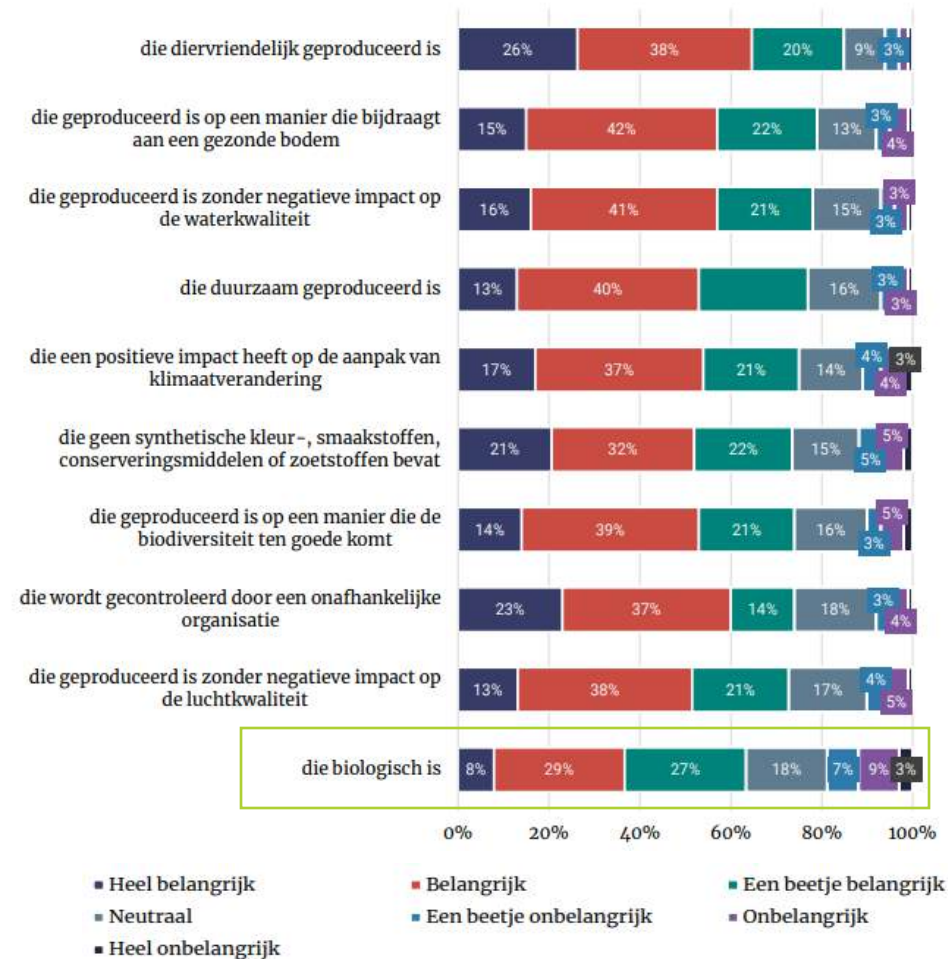
Figuur 3.2 – Bij het kopen van voedingsmiddelen, hoe belangrijk is het voor u om voeding te hebben dat ... ?
(n = 910)

Grafiek 2: Wanneer u voedingsmiddelen koopt, hoe belangrijk zijn volgende aspecten dan voor u?

Hoewel de consument aangeeft dat diervriendelijke productie het belangrijkste aspect is bij de aankoop van voedingsmiddelen, geeft slechts 1 op de 3 consumenten aan dat het voor hen belangrijk is dat voeding biologisch is.

Figuur 3.2 – Bij het kopen van voedingsmiddelen, hoe belangrijk is het voor u om voeding te hebben dat ... ?
(n = 910)

2. De consument associeert bio met 'duur'. Dit blijft de voornaamste reden om niet voor bio te kiezen.

De Vlaamse consument geeft als belangrijkste reden om nooit voor biologische voeding te kiezen aan dat ze het te duur vinden én tegelijkertijd geven ze ook aan dat ze zich niet bewust zijn van de voordelen ervan. Dit blijkt uit het consumentenonderzoek dat werd uitgevoerd in 2022 en 2023. Uit marktonderzoek van GfK blijkt echter dat het prijsverschil tussen veel bioproducten en gangbare producten kleiner werd tussen 2021 en 2023. Tijdens proeverijen, die plaatsvonden in verschillende supermarkten tussen september '22 en augustus '23, werd de prijs ook vaak aangehaald als voornaamste reden om niet voor biologische producten te kiezen.

Uit marktonderzoek van GfK blijkt dat ook de Nederlandse consument biologische voeding associeert met dure voeding en missen ze informatie over de voordelen ervan.

Daarnaast blijkt uit een veldonderzoek van studenten die tijdens de nudges is gehouden dat consumenten hun 'standaard' boodschappenrondje

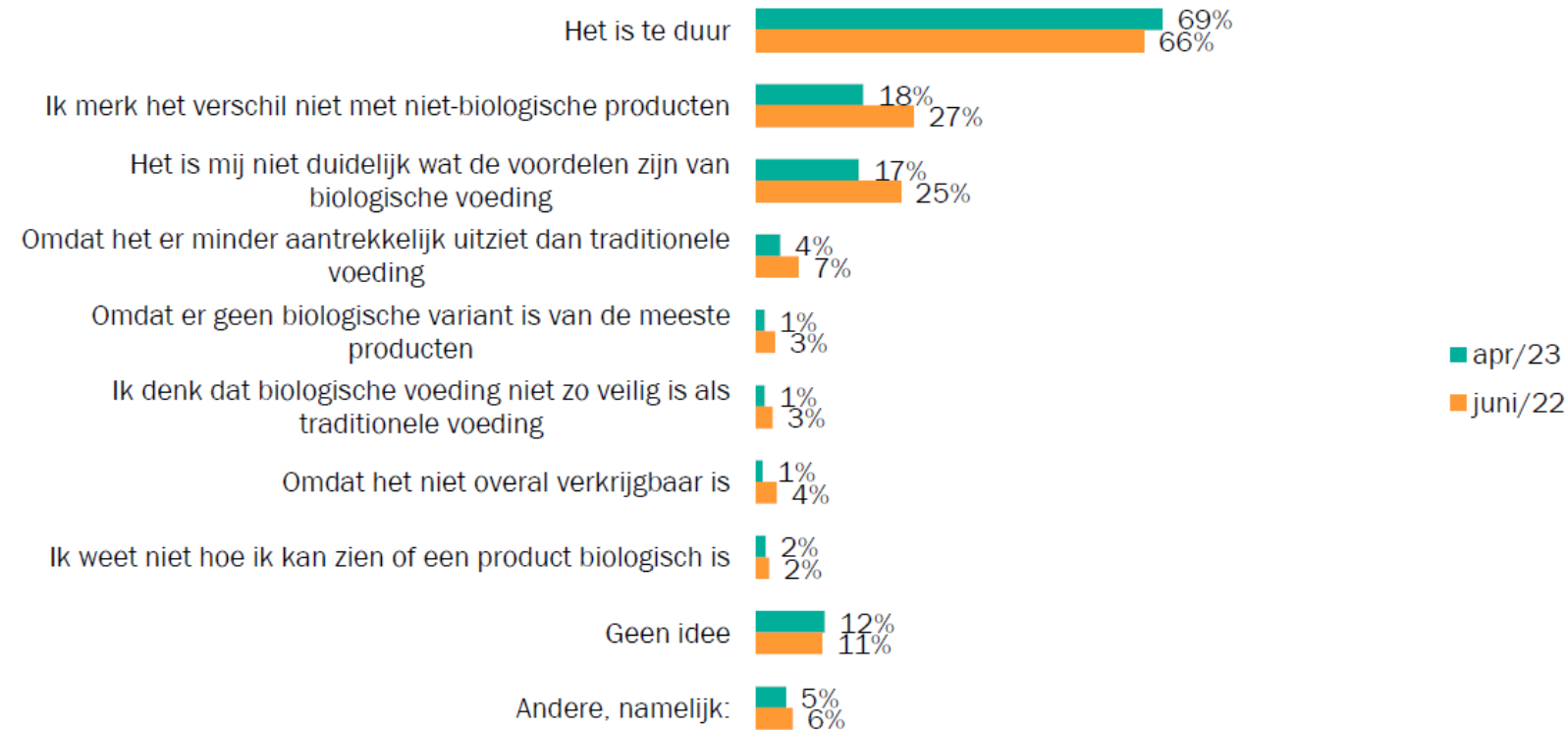
lopen en er dus niet bij stil staan. Ook beschikbaarheid van het biologische product in de supermarkt zou ervoor zorgen dat ze meer biologische producten zouden kopen.

Wördcloud: Redenen waarom respondenten niet-biologisch kopen

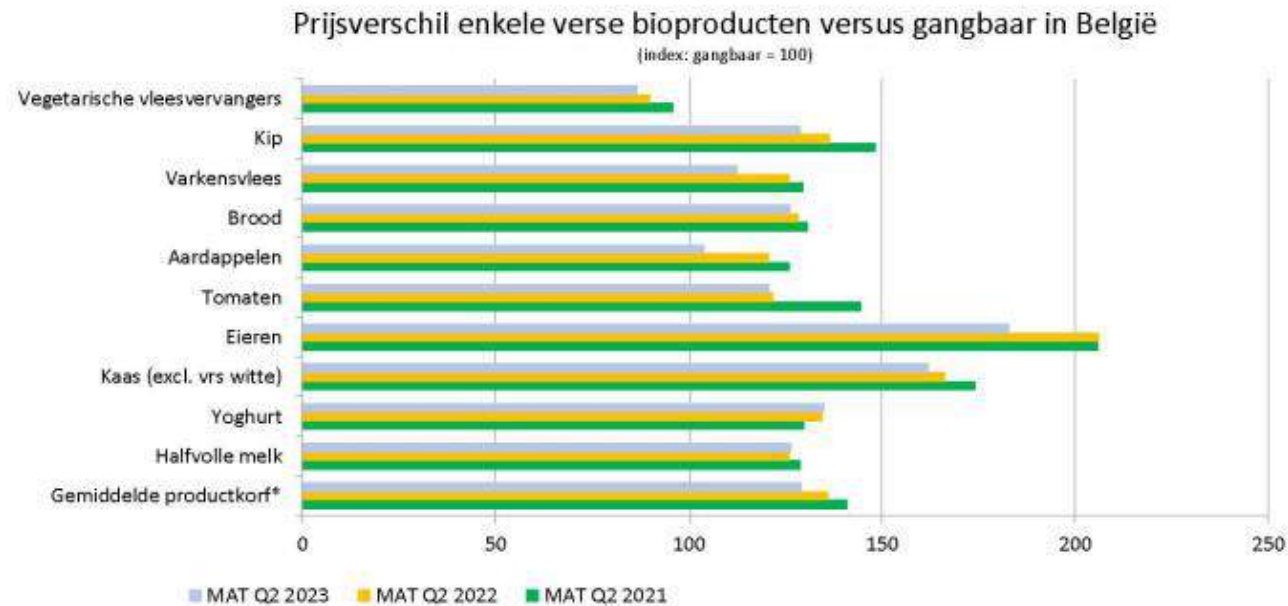
Grafiek 3: Waarom koopt u nooit biologische voeding?

De belangrijkste reden voor de mensen die nooit biologische voeding kopen is omdat de perceptie heerst dat het te duur is. 2 op de 5 zeggen het verschil niet te merken en eenzelfde aandeel geeft aan dat ze het niet duidelijk vinden wat de voordelen ervan zijn.

Grafiek 4: Prijsverschil in bio

PRIJSVERSCHIL BIO

Bron: GfK Belgium en bewerkingen VLAM op basis van productorf*: halfvolle melk, yoghurt, kaas, eieren, tomaten, aardappelen, brood, varkensvlees, kip en vegetarische vleesvervangers

3. De herkenbaarheid van en het vertrouwen in het biologisch keurmerk kan beter

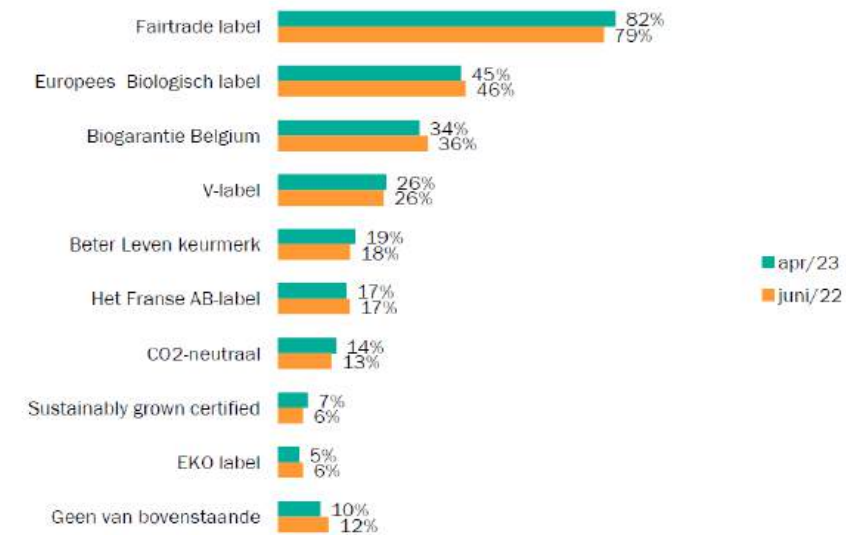
Meer dan de helft van de Nederlanders (63%) vindt dat men impact kan hebben door tijdens het winkelen duurzame keuzes te maken. Keurmerken die milieu, ethische of biologische standaarden garanderen helpen zes op de tien Nederlanders (60%) bij het maken van duurzame keuzes blijkt uit consumentenonderzoek dat werd uitgevoerd door I&O in 2022 en 2023.

Daar staat tegenover dat driekwart (76%) het moeilijk vindt om te bepalen welke labels te vertrouwen zijn. De helft (50%) van de Nederlanders is bekend met het Europees biologisch keurmerk. Iets meer dan de helft van de Nederlanders (51%) heeft in 2022 vertrouwen in het Europees biologisch keurmerk. In 2023 is dit gegroeid naar 53%.

Nederlanders vinden bij het kopen van voedingsmiddelen het belangrijkste dat voeding diervriendelijk geproduceerd is (82%).

Grafiek 5: Welke van onderstaande voedingslabels die een milieu --, ecologische of ethische standaard garanderen kent u, al is het maar van naam?

Bron: Ivox, mei 2023 voor BioForum - Vlaanderen

2. Nudgetechnieken

Campagne gefinancierd met steun van de Europese Unie

Een duwtje in de juiste richting

Wat is nudging en welke nudgingtechnieken zijn er? Voor een volledig begrip worden eerst diverse nudgingtechnieken besproken, waarbij inzicht verkregen wordt in hun toepassingen.

De nudgingexperimenten die in het volgende hoofdstuk worden besproken zijn uitgevoerd in combinatie met een publiekscampagne, en hebben als belangrijkste doel **het stimuleren van het aankoopgedrag van biologische producten**.

Gebaseerd op eerder gepresenteerde inzichten in consumentengedrag en enkele algemene nudgingtechnieken die bekend staan om hun effectiviteit, zijn de nudges vormgegeven. De resultaten van deze experimenten bieden niet alleen waardevolle informatie over het succes van de campagne, maar werpen ook een licht op de bredere potentie van nudging als instrument voor het bevorderen van biologische consumptie.

Kenmerken van nudging

- Rechtstreeks inspelen op gedrag
- Consument behoudt de keuzevrijheid
- Richt zich op automatisch keuzegedrag
- Helpt mensen bij bestaande voorkeuren
- Kan onderdeel zijn van een brede marketingstrategie

Wat is nudging? ^{1,2}

Het concept van nudging komt voort uit het onderzoeksveld gedragseconomie en wordt gebruikt om verschillende soorten interventies te beschrijven met als doel individuele beslissingen te stimuleren en vereenvoudigen. Nudging is het geven van een subtiel duwtje in de juiste richting. Simpel gezegd kan nudging worden beschreven aan de hand van deze vier punten.

- Eenvoudige aanpassing in de keuzearchitectuur
- Consument behoudt zijn keuzevrijheid
- Richt zich op automatisch keuzegedrag
- Bevat geen aanpassingen van de prijs

¹ FoodCabinet (2022), Whitepaper Nudging
² Thaler, R.H., Sunstein C.R. (2008) Nudge: improving decisions about health, wealth and happiness. Yale University Press, New Haven

Wat is het verschil tussen nudging en traditionele marketing in de winkel?

Creëert waarde voor...	Nudging in winkels	Marketing in winkels
Winkels De verkoop verhogen door interventies op de winkelvloer	Ja	Ja
Consument Lost de korte- en langetermijnproblemen van de klant op, zoals de wens om gezonder en duurzamer te eten.	Ja	Nee
Maatschappij Het oplossen van maatschappelijke uitdagingen zoals gezondheid, beter milieu en klimaat.	Ja	Nee
Prijsverlaging	Nee	Ja/vaak

Een effectieve nudge moet voordelen opleveren voor:

- De organisatie
- De consument
- De maatschappij

Volgens onderzoek wordt een nudge als effectief beschouwd als het een verandering van 5-20% heeft teweeggebracht.

10 veel gebruikte nudgingtechnieken²

Het effect van nudgingboodschappen kan variëren afhankelijk van verschillende factoren, zoals de context, het doel van de nudging en de doelgroep. Er zijn echter enkele algemene nudgingtechnieken die vaak effectief blijken in de supermarkt:

SOCIALE NORM

Benadrukken wat anderen doen kan een krachtige nudgingtechniek zijn. Bijvoorbeeld: “Meest gekozen product van de dag” of “Populairste keuze onder klanten”.

POSITIEVE FRAMING

Door de nadruk te leggen op positieve aspecten van een product, zoals gezondheid of duurzaamheid, kan het aantrekkelijker worden. Bijvoorbeeld: “Gezonde keuze” of “Milieuvriendelijk”.

WEDERKERIGHEID

Mensen zijn geneigd dat als zij iets (gratis) krijgen, ook iets willen teruggeven. Bijvoorbeeld het aanbieden van een gratis sample om te proeven.

PRIJSPRIKKELS

Het tonen van prijsinformatie kan consumenten helpen bij het maken van keuzes. Bijvoorbeeld: “Bespaar 20% in vergelijking met merk X” of “Beste prijs-kwaliteitverhouding”.

MAAK HET EFFECT ZICHTBAAR

Informeel en laat zien wat het effect is van je actie. Wanneer je het resultaat van keuzes visualiseert, kan dit helpen om bepaalde keuzes te maken. Bijvoorbeeld: door weer te geven wat de voordelen van biologische voeding zijn.

ZICHTBAARHEID

De zichtbaarheid van de gewenste keuze of een product vergroten kan ervoor zorgen dat er eerder voor wordt gekozen. Bijvoorbeeld het plaatsen van producten op strategische plaatsen in de supermarkt.

REASSURANCE

Het bevestigen en waarderen van positief gedrag. Het doel is het stimuleren en herhalen van dit gedrag.

SCHAARSTE

Het benadrukken van schaarste kan het gevoel van urgentie vergroten en consumenten aansporen tot actie. Bijvoorbeeld: “Bepaalde voorraad beschikbaar” of “Alleen vandaag in de aanbieding”.

HERINNERING

Een geheugensteuntje kan mensen herinneren om het gewenste gedrag uit te voeren. Bijvoorbeeld een herinnering tijdens het shoppen online ‘Denk aan je dagelijkse portie fruit?’

MAAK HET LEUK EN GEMAKKELIJK

Het gewenste gedrag makkelijk maken kan ervoor zorgen dat mensen eerder geneigd zijn om het gewenste gedrag uit te voeren. Bijvoorbeeld bepaalde suggesties voor lekkere combinaties en recepten voorstellen.

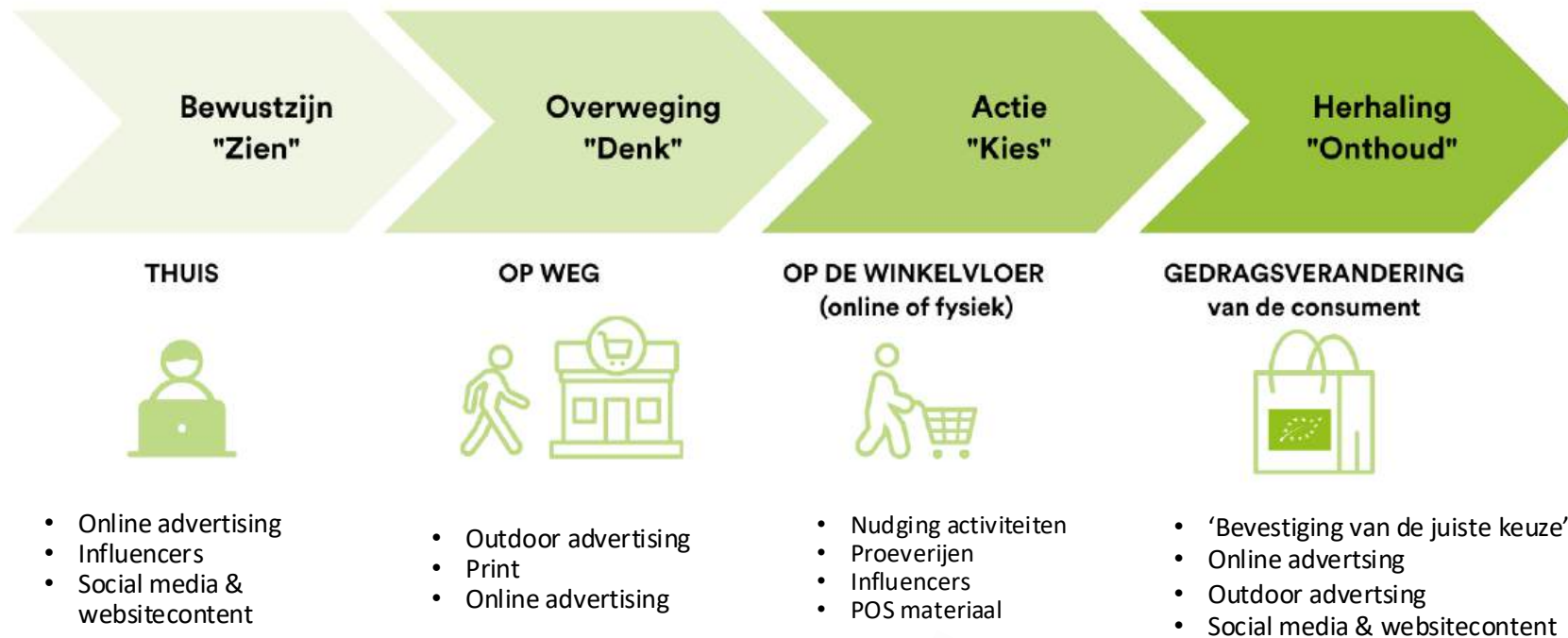
3. Nudginginterventies

Campagne gefinancierd met steun van de Europese Unie

Communicatiemix

In dit rapport wordt dieper ingegaan op de nudging-experimenten en de acties die plaatsvonden op de winkelvloer (online of fysiek) én hun effect. Dit met als doel de verkoop van biologische producten te laten stijgen.

Vaste campagneflow

De voornaamste focus van deze campagne is het aanmoedigen van het aankoopgedrag van biologische producten, **met als doel om de kloof tussen intentie en actief koopgedrag te overbruggen**. Om dat te bereiken, worden meerdere kanalen volgens een vaste campagneflow tactisch ingezet.

Er wordt gewerkt met korte maar krachtige campagne-pieken waarin telkens de hele communicatiemix ingezet wordt, met per piek een focus op een andere productgroep. Die campagneperiodes duren steeds minstens drie weken (zodat in elke periode ieder gezin in de supermarkt gepasseerd is). Het stramien van elke campagnepiek blijft (bijna) identiek, waarbij specifieke keuzes afhangen van de productgroep en de bijbehorende mogelijkheden.

- **Online aanjagen** – De doelgroep wordt met online ads en content aangesproken. Die ads komen binnen op een tijdstip en plaats die niets met winkelen te maken hebben, en zijn dus vooral inhoudelijk getint.
- **Outdoor advertising** – Wie in de buurt van de supermarkt komt, ziet de boodschap op billboards en affiches. Omdat de doelgroep in 'boodschappen-doen'-modus is, kan er expliciet naar die activiteit verwezen worden.
- **Digitale schermen** – Wie op het punt staat de

winkel te betreden, krijgt nog snel 'De mooiste boodschap is bio' te zien. Op deze manier wordt de boodschap kort vóór het beslissende moment gepresenteerd, net voordat de doelgroep kiest wat ze in hun mandje of boodschappenwagen leggen.

- **Instore nudging** – In de winkel wordt de algemene claim aan specifieke nudgingacties gekoppeld die het gewenste gedrag vergemakkelijken. Deze uitingen zijn er volledig op gericht om de klant - op basis van de laatste inzichten uit de gedragswetenschappen - voor bio te laten kiezen en hen te bevestigen in die keuze.

Hoe dichterbij de winkelvloer komen, hoe sterker de associatie met 'boodschappen doen'. Hoe verder weg, hoe meer de nadruk ligt op de maatschappelijke en inhoudelijke boodschap.

Campagnepiek #1: Biologische groenten en fruit Nudgingactiviteiten

In 2022 vond de eerste campagnepiek plaats. Als onderdeel van deze campagnepiek waren gedurende 10 weken meerdere interventies in communicatie en ruimte voor **Groenten & Fruit**. Deze nudgingacties werden opgezet in totaal 10 filialen bij 2 retailers, namelijk Jumbo en Albert Heijn.

Doelstelling

De triggers en barrières in koopgedrag in kaart brengen in communicatie en ruimte van de productgroep biologische groente en fruit.

Uitingen

Gebaseerd op voorafgaande technieken en gedragsinzichten, zijn de volgende technieken toegepast:

- **Zichtbaarheid**
- **Positieve framing**
- **Sociale norm**
- **Reassurance**

Deze technieken werden weerspiegeld in verschillende schapkaartjes, enkele daarvan voorzien van passende

afbeeldingen, met o.a. volgende boodschappen:

- *Bedankt dat je kiest voor biologisch*
- *Kies voor smaak, kies voor biologisch*
- *95% van de mensen kiest voor biologisch*

Opzet

In de supermarkten werden diverse nudginginterventies geplaatst bij de afdeling biologische groenten en fruit. Twee van deze interventies waren gebaseerd op het aspect van ruimte, waarbij zowel gekeken werd naar meer ruimte voor biologische groenten en fruit. Daarnaast zijn er zeven interventies uitgevoerd met betrekking tot de onderwerpen: smaak, reassurance en sociale norm. De resultaten werden vergeleken met referentiewinkels.

Campagnepiek #1: Biologisch groenten en fruit

Resultaten

De verkopen in stuks van de biologische producten zijn vergeleken met de reguliere producten. Daar kwam een biologisch afzet aandeel uit per product. Dat aandeel is per nudge vergeleken met het aandeel in 2022. Het gemiddelde afzet aandeel van biologisch lag voor deze producten rond de 5%. In tegenstelling tot het biologische groenten en fruit onderzoek van 2022, zagen we door de andere opzet deze keer wel significante verschillen. Ook lieten alle producten met kaartjes een positieve index zien, wat een beter beeld is dan de markt.

Conclusies

Hierbij scoorde:

- **Smaak** het beste met een index van 125%
- Daarna **reassurance** met een index van 121%,
- Maar ook **social norm** behaalde nog een index van 106%.

Als we dit corrigeren voor het referentieproduct komen we zelfs uit op: smaak 132%, reassurance 126% en social norm 110%. Hieruit blijkt dat smaak het beste scoort. Aangezien alle interventies een positieve index laten zien, kunnen wij ook onderbouwen dat aandacht werkt, met een totale stijging van het afzet aandeel bio bij deze producten van 121%. Dat is hoger dan het benchmarkproduct de rode paprika met een index rond de 100. We zagen dit bij beide winkelformules, maar bij Albert Heijn was de stijging sterker dan bij Jumbo. Om de impact van de nudgingactie op de verkoop van biologische groenten en fruit te analyseren, werden twee soorten interventies toegepast, gericht op communicatie en ruimte. Binnen deze analyse lag de focus op het trekken van aandacht voor biologisch groenten en fruit.

Conclusies

De aandacht voor biologische groenten en fruit blijkt effectief te zijn. Zowel het creëren van extra ruimte tussen de producten als het samenvoegen ervan, heeft positieve resultaten opgeleverd. Deze bevindingen suggereren dat een doeltreffende communicatie over biologische producten op meerdere niveaus waarschijnlijk ook van toepassing is op andere interventies.

Campagnepiek #1: Biologisch groenten en fruit

Daarnaast hebben studenten van de Avans Hogeschool onderzoek gedaan naar de redenen waarom shoppers biologisch kopen.

Publiekscampagne

Naast de instore interventies werd ook bewustzijn en zichtbaarheid gecreëerd via een bredere campagne, bestaande uit:

- **Online advertentiecampagne:** via banners en sociale media
- **Content sociale media & website(s):** inhoudelijke content over bio en de productgroep op eigen website en sociale media
- **Outdoor campagne:** inabri's en supermarkten een postercampagne

Campagne #2: Biologische zuivel stimuleren Nudgingactiviteiten

In oktober en november 2023 vond een campagnepiek in Nederland plaats waarbij de focus lag op de productgroep 'Zuivel'. Als onderdeel van deze campagnepiek werden in tien verschillende Albert Heijn-winkels nudges georganiseerd.

Doelstelling

Stijging in de verkoop van biologische zuivel én informeren van de consument over de meerwaarde van biologisch. Hierbij hebben we met name gefocust op smaak.

Uitingen

Gebaseerd op voorafgaande technieken en gedragsinzichten, zijn de volgende technieken toegepast:

- Zichtbaarheid
- Positieve framing

Deze technieken werden weerspiegeld in verschillende vloerstickers voor het

zuivelschap met o.a. volgende boodschappen:

- *Biologisch, puur natuur, vol van smaak.*
- *Kies je voor dierenwelzijn dan kies je voor biologisch*

Opzet

Er werden vloerstickers voor het zuivelschap geplaatst met informatie over smaak en biologisch. Daarnaast vond een outdoor reclamecampagne rondom de winkels plaats.

Doelstelling

Het effect meten van diverse interventies op de klant van Albert Heijn.

Uitingen

Gebaseerd op voorafgaande technieken en gedragsinzichten, zijn de volgende technieken toegepast:

- Zichtbaarheid
- Positieve framing
- Reassurance

Campagne #2: Biologische zuivel stimuleren

Resultaten

In **oktober en november 2023** vond een campagnepiek plaats waarbij de focus lag op de productgroep '**Zuivel**'. Als onderdeel van deze campagnepiek werden in tien verschillende Albert Heijn-winkels nudges georganiseerd.

Doelstelling

Stijging in de verkoop van biologische zuivel én informeren van de consument over de meerwaarde van biologisch. Hierbij hebben we met name gefocust op smaak.

Uitingen

Gebaseerd op voorafgaande technieken en gedragsinzichten, zijn de volgende technieken toegepast:

- **Zichtbaarheid**
- **Positieve framing**

Deze technieken werden weerspiegeld in verschillende vloerstickers voor het

zuivelschap met o.a. volgende boodschappen:

- *Biologisch, puur natuur, vol van smaak.*
- *Kies je voor dierenwelzijn dan kies je voor biologisch*

Opzet

Er werden vloerstickers voor het zuivelschap geplaatst met informatie over dierenwelzijn en biologisch. Daarnaast vond een outdoor reclamecampagne rondom de winkels plaats.

Doelstelling

Het effect meten van diverse interventies op de klant van Albert Heijn.

Conclusies

Meer uitingen is meer effect! Zowel vloerstickers als het aanbrengen van schapskaartjes en wobblers heeft een positief resultaat opgeleverd. **Overall is de index voor zuivel 115%.**

Kaartjes +106%

Vloersticker +108%

Wobblers niet significant

Raam: +106,5%

Campagnepiek #2: Biologisch stimuleren bij de online klant Publiekscampagne

Naast de instore interventies werd zoals steeds ook bewustzijn en zichtbaarheid gecreëerd via een bredere campagne, bestaande uit:

- **Online advertentiecampagne:** via banners en sociale media
- **Content sociale media & website(s):** inhoudelijke content over bio en de productgroep op eigen website en sociale media
- **Outdoor campagne:** inabri's en supermarkten een postercampagne

Campagnepiek #3: Biologische vlees- en vleeswaren nudgingactiviteiten

In **oktober en november 2023** vond de derde campagnepiek plaats, waarbij de focus lag op de productgroep 'Vlees- en vleeswaren'. Als onderdeel van deze campagnepiek werden in tien verschillende Albert Heijn-winkels nudges georganiseerd.

Doelstelling

Stijging in de verkoop van biologische vlees- en vleeswaren én informeren van de consument over de meerwaarde van biologisch. Hierbij hebben we met name gefocust op het thema dierenwelzijn omdat uit onderzoek blijkt dat de consument dit thema zeer belangrijk vindt.

Uitingen

Gebaseerd op voorafgaande technieken en gedragsinzichten, zijn de volgende technieken toegepast:

- **Zichtbaarheid**
- **Positieve framing**
- **Social norm**
- **Reassurance**

Deze technieken werden weerspiegeld in verschillende vloerstickers voor het vleeschap met o.a. volgende boodschappen:

- *Kies je voor dierenwelzijn, dan kies je voor biologisch*
- *Kies voor biologisch vlees waarbij dieren alle ruimte krijgen*

Opzet

Er werden vloerstickers voor het vlees- en vleeswarenschap geplaatst met informatie over dierenwelzijn en biologisch. Daarnaast vond een outdoor reclamecampagne rondom de winkels plaats.

Campagnepiek #3: Instore nudge Biologische vlees- en vleeswaren Publiekscampagne

Naast de instore interventies werd zoals steeds ook bewustzijn en zichtbaarheid gecreëerd via een bredere campagne, bestaande uit:

- **Online advertentiecampagne:** via banners en sociale media
- **Content sociale media & website(s):** inhoudelijke content over bio en de productgroep op eigen website en sociale media
- **Outdoor campagne:** inabri's en supermarkten een postercampagne

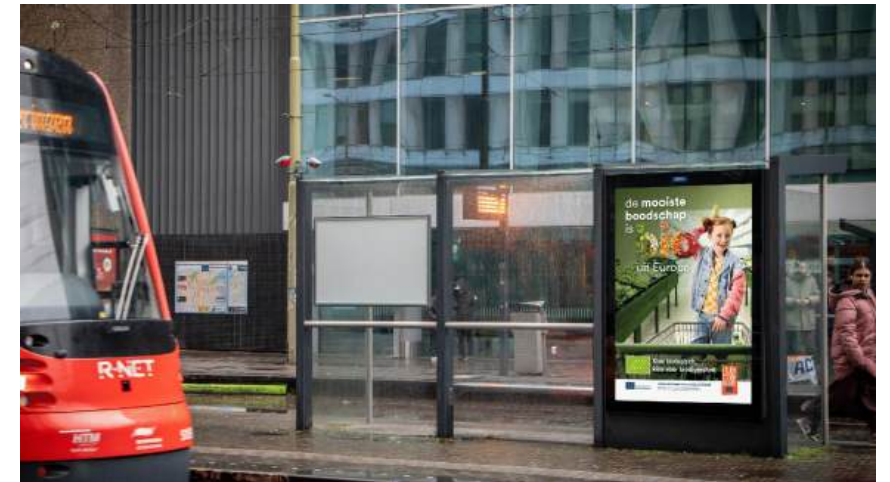
Conclusies

Aandacht voor biologische vlees- en vleeswaren blijkt effectief te zijn. Zowel vloerstickers als het aanbrengen van schapskaartjes en wobblers heeft een positief resultaat opgeleverd namelijk:

Vleeswaren index 104%

Vlees index 127%

Deze bevinding suggereert dat een doeltreffende communicatie over biologisch en dierenwelzijn op meerdere niveaus waarschijnlijk ook van toepassing is op andere interventies.

Campagnepiek #4: Jumbo - online platform Week 29 t/m 52

In juli t/m december 2023 vond de vierde campagnepiek plaats, waarbij de focus lag op de productgroepen **groenten en fruit** en **zuivel**. Tijdens deze campagnepiek werden op het online platform/webwinkel van Jumbo diverse nudges uitgevoerd.

Doelstelling

Stijging in de verkoop van biologische groeten en fruit en zuivel én inzicht krijgen in het effect van diverse online nudges op het koopgedrag van de consument. Hierbij hebben we met name gefocust op verschillende technieken en uitingen.

Uitingen

Gebaseerd op kennis van het online team van Jumbo, zijn de volgende nudges toegepast:

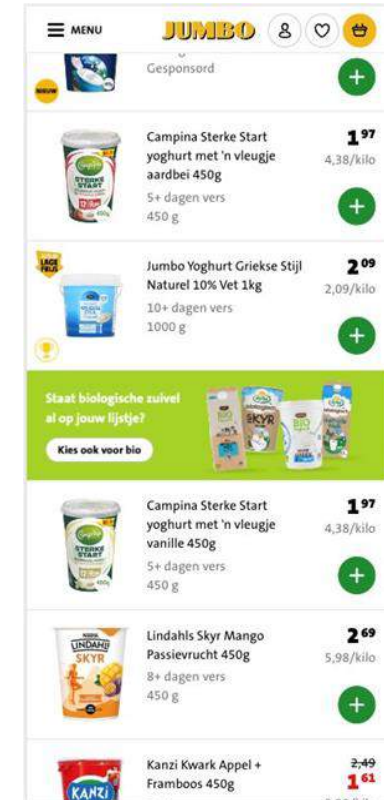
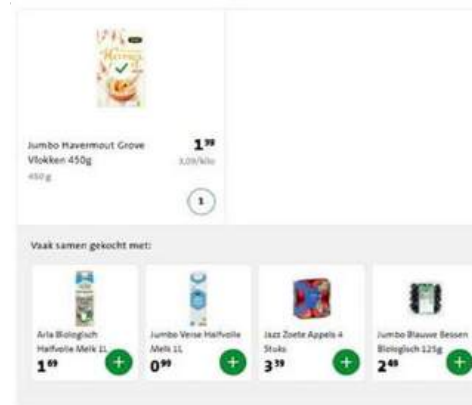
- **Banners** klanten triggeren op bio zuivel en groenten en fruit week 29 t/m 34
- **Biologisch lijstje** zichtbaar bovenaan in app week 29 t/m 52
- **Cross-sell** van bio en niet bio ontbijtgranen naar bio en niet bio zuivel en fruit week 29 t/m 40

Deze technieken werden weerspiegeld in verschillende banners en lijstjes met de volgende teksten:

- *Staat biologische al op jouw lijstje?*
- *Staat biologische zuivel al op jouw lijstje?*
- *Bewust Biologisch*

Opzet

In de online omgeving werden diverse banners getoond en ook werden er cross-sells aangeboden bijvoorbeeld: bij Jumbo eigen merk havervlokken werd een suggestie gedaan om dit product met andere producten te combineren dus bijvoorbeeld met biologische halfvolle melk. Dit werd visueel gemaakt met een tekst: Vaak samen gekocht met:

Campagnepiek #4: Jumbo

Naast de online interventies werd steeds ook bewustzijn en zichtbaarheid gecreëerd via een bredere campagne, bestaande uit:

- **Online advertentiecampagne:** via banners en sociale media
- **Content sociale media & website(s):** inhoudelijke content over bio en de productgroep op eigen website en sociale media
- **Outdoor campagne:** inabri's en supermarkten een postercampagne

Conclusies

Voor alle drie de interventies zien we betere resultaten op mandjes penetratie in zomer 2023 t.o.v. zomer 2022 waaruit we kunnen concluderen dat de extra aandacht voor biologisch helpt. Cross-sell scoort onder de benchmark. De meeste potentie zit in bio naar bio, dus bio ontbijtgranen naar bio fruit.

Campagnepiek #5: Biologische groenten en fruit Nudgingactiviteiten

In het **voorjaar van 2024** vond de vijfde campagnepiek plaats. Als onderdeel van deze campagnepiek waren gedurende 16 weken meerdere interventies in communicatie voor **Groenten & Fruit**. Deze nudgingacties werden opgezet in totaal 10 filialen van de Albert Heijn.

Doelstelling

Interventies waren gericht op de voordelen van het product. Het in kaart brengen welk voordeel per product het meest effect heeft op het koopgedrag van de consument.

Uitingen

Gebaseerd op voorafgaande technieken en gedragsinzichten, zijn de volgende technieken toegepast:

- **Zichtbaarheid**
- **Positieve framing**
- **Reassurance**

Deze technieken werden weerspiegeld in verschillende schapkaartjes, enkele daarvan voorzien van passende afbeeldingen, met o.a. volgende boodschappen:

- *Gebruik je de schil van de citroen? Kies dan voor biologisch, vrij van waslaag*
- *Kies voor biologische avocado's en bespaar per avocado een douchebeurt van 3 minuten*
- *Biologisch, vol van smaak*

Opzet

In de supermarkten werden diverse nudginginterventies geplaatst bij de afdeling biologische groenten en fruit. Er is zowel gebruik gemaakt van schapkaartjes als topboards. De topboards bevatten de volgende boodschappen:

- **Chefs kiezen voor biologische citroenen**
- **Kies voor biologische avocado's en bespaar 17,6 liter water**
- **Een citroentje in je thee? Kies dan voor biologisch**

De resultaten werden vergeleken met referentiewinkels. Alle analyses zijn exclusief promotie (bonus) en out-of-stock weken en op basis van het afzetaandeel om seizoens- en weereffecten uit te sluiten.

Conclusies

We zien dat het communiceren op het schap werkt. Gedurende de periode dat er op het schap is gecommuniceerd t.o.v. de referentiewinkels zijn de volgende resultaten behaald:
Citraan het beste met een **index van 120%**
Daarna avocado met een **index van 119%**,
Maar ook smaak behaalde nog een **index van 118%**.

Campagne #6: Zuivel

In het **voorjaar van 2024** vond een campagnepiek plaats waarbij de focus lag op de productgroep **'Zuivel'**. Als onderdeel van deze campagnepiek werden in tien verschillende Albert Heijn-winkels nudges georganiseerd.

Doelstelling

Stijging in de verkoop van biologische zuivel én informeren van de consument over de meerwaarde van biologisch. Hierbij hebben we met name gefocust op smaak.

Uitingen

Gebaseerd op voorafgaande technieken en gedragsinzichten, zijn de volgende technieken toegepast:

- **Zichtbaarheid**
- **Positieve framing**

Deze technieken werden weerspiegeld in schapkaarten op het zuivelschap met de volgende boodschap:

- *Biologisch, puur natuur, vol van smaak.*

Opzet

Er werden schapkaarten geplaatst met informatie over smaak en biologisch. Daarnaast vond een outdoor reclamecampagne rondom de winkels plaats.

Doelstelling

Het effect meten van diverse nudge activiteiten op de klant van Albert Heijn.

Uitingen

Gebaseerd op voorafgaande technieken en gedragsinzichten, zijn de volgende technieken toegepast:

- **Zichtbaarheid**
- **Positieve framing**

Conclusies

We zien dat het communiceren op het schap over een meerwaarde werkt. Gedurende de periode dat er op het schap is gecommuniceerd t.o.v. de referentiewinkels zien we een **index van 125% op biologische zuivel**.

4. Conclusies

Campagne gefinancierd met steun van de Europese Unie

Conclusies en geleerde lessen

Aandacht voor bio werkt!

Of er nu online of aandacht voor biologisch plaatsvindt in de winkel, aandacht werkt!

De combinatie van nudgingstechnieken op de winkelvloer, met gelijktijdige online aandacht en out-of-home stimuleert de verkoop van biologische voeding. De diverse nudginginterventies in het rapport tonen aan dat nudging daadwerkelijk bijdraagt aan gedragsverandering bij consumenten, wat leidt tot een toename van de verkoop.

Binnen de nudgingstechnieken bleken enkele effectiever dan andere:

- **Positieve framing**
- **Social norm**
- **Reassurance**

De barrières van consumenten om biologisch te kopen zijn groot. Onderzoek heeft aangetoond dat consumenten meer geneigd zijn om biologische producten te kopen als ze goed geïnformeerd zijn over de voordelen ervan.

Het aanspreken van het instinctieve brein is essentieel, gezien de beperkte tijd van mensen op de winkelvloer. Een combinatie van een nudgingtechniek die inspeelt op dit instinctieve en 'maak een effect zichtbaar', waar er meer wordt ingespeeld op consumentenbewustzijn kan daarom een beter effect hebben.

Ook educatieve (publieks)campagnes opzetten om de voordelen over biologische landbouwmethoden, milieuvriendelijkheid en gezondheidsvoordelen te vergroten blijft relevant.

Context doet ertoe

Zowel de context van de winkel als maatschappelijke context hebben een enorm effect op de doeltreffendheid van de experimenten.

In de winkels kan voldoende ruimte, goede verlichting en afwezigheid van concurrerende campagnematerialen, een cruciale rol spelen bij de effectiviteit van de experimenten.

Daarnaast is de maatschappelijke context van enorm belang bij het aankoopgedrag van de consument. Inflatie en prijsstijgingen in 2023 hebben ertoe bijgedragen dat sommige consumenten terughoudender zijn geworden ten opzichte van biologische producten.

Desalniettemin blijft er groeiende interesse in biologische voeding vanwege het groeiende bewustzijn van duurzaamheid.

Aanbevelingen De onderzoeken en inzichten over het stimuleren van de verkoop van biologische producten laten eigenlijk bij alles zien dat extra uitleg werkt. Op alle vlakken:

1. Consumentenbewustzijn en educatie

Onderzoek heeft aangetoond dat consumenten meer geneigd zijn om biologische producten te kopen als ze goed geïnformeerd zijn over de voordelen ervan. Je kunt educatieve campagnes opzetten om het bewustzijn over biologische landbouwmethoden, milieuvriendelijkheid en gezondheidsvoordelen te vergroten.

2. Gezondheidsvoordelen

Consumenten tonen een groeiende interesse in gezonde voeding. Onderzoeken hebben aangetoond dat biologische producten vaak minder bestrijdingsmiddelen, antibiotica en genetisch gemodificeerde organismen bevatten. Het communiceren van deze gezondheidsvoordelen kan de verkoop van biologische producten stimuleren.

3. Duurzaamheid en milieuvriendelijkheid

Onderzoek heeft aangetoond dat consumenten steeds meer belang hechten aan duurzaamheid en milieuvriendelijkheid. Biologische landbouwmethoden worden vaak geassocieerd met een lagere ecologische voetafdruk en behoud van biodiversiteit. Het benadrukken van de milieuvoordelen van biologische producten kan aantrekkelijk zijn voor consumenten die waarde hechten aan duurzaamheid.

4. Prijsperceptie

Biologische producten worden soms als duurder ervaren dan conventionele producten. Onderzoeken hebben echter aangetoond dat consumenten bereid zijn meer te betalen voor biologische producten als ze de voordelen ervan begrijpen. Het benadrukken van de waardepropositie, zoals betere kwaliteit, gezondheidsvoordelen en duurzaamheid, kan helpen om de perceptie van de prijs te veranderen.

5. In-store marketing

Het plaatsen van biologische producten op strategische locaties in de winkel kan de zichtbaarheid en verkoop stimuleren. Denk bijvoorbeeld aan prominentere schapplaatsing, het creëren van speciale displays of het gebruik van aantrekkelijke verpakkingen die de aandacht trekken.

Vragen?

Neem contact op!

Nederland

Paulien Hoftijzer, Bionext

hoftijzer@bionext.nl

Gefinancierd door de Europese Unie. De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs de ideeën of meningen van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (REA) weer. Noch de Europese Unie, noch de steunverlenende autoriteit kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.

Campagne gefinancierd met
steun van de Europese Unie

